

GLEDALIŠKI LIST

**MESTNO GLEDALIŠČE
CELJE**

T O V A R N A
E M A J L I R A N E
P O S O D E
C E L J E

NUDI SVOJE PRVOVRSTNE IZDELKE:
EMAJLIRANO POSODO,
POCINKANO POSODO,
BRUŠENO IN SUROVO POSODO,
POKOSITRENO POSODO,
HIGIENIČNE EMAJLIRANE IZDELKE,
KOPALNE KADI,
KOTLE IN RADIATORJE ZA CENTR. KURJAVO,
SENČNIKE VSEH VRST

*

Brzojavke: Emajl Celje — Telefon 22-71

GLEDALIŠKI LIST
MESTNEGA GLEDALIŠČA
V CELJU • SEZONA 1953-54
LETO VIII • ŠTEVILKA 2

Lojze Filipič
1953

TONE SELIŠKAR - LOJZE FILIPIČ
BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA
KRSTNA UPRIZORITEV

Druga premiera v sezoni 1953/54 in peta premiera v novi
gledališki hiši

KRSTNA PREDSTAVA V SREDO, DNE 4. NOVEMBRA 1953
OB 15,30

TONE SELIŠKAR - LOJZE FILIPIČ
BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA

Mladinska igra v petih slikah

Režija: Branko Gombač

Scena: akademski slikar Marijan Pliberšek

Kostumi: Tatjana Terčakova

Zborovodja: Anton Ferme

O S E B E :

Ivo	Viljem Puhmajster
Franjo	Janez Golob
Peter	Marijan Krušič
Jure	Andrej Urbančič
Pero	Matjaž Lovšin
Mihael	Lojze Golob
Mileva	Dragomira Spacapan

Just	Avgust Sedej
Braziljanec	Slavko Strnad
Jakob	Pavle Jeršin
Barbo	Janez Albreht
Lorenzo	Milan Brezigar
Ante	Janez Skof
Mate	Cveto Vernik
Tomo	Viljem Tomšič
Komandant	Peter Božič
Radiotelegrafist	Viljem Tomšič
Stražar	Vladimir Novak
Dežurni mornar	Franc Mirnik
Prvo dekle	Nada Božičeva
Drugo dekle	Marija Gorsičeva
Gostilničar	Franc Mirnik
Mornar	Peter Božič
Napovedovalec	Viljem Tomšič
Prvi gost	Vladimir Novak
Drugi gost	Tone Vrabl
Delavci	{ Franjo Cesar Ivan Jeram Konrad Faktor

Mandoline: člani tamburaškega zbora SKUD »France Prešeren«

Tehnično vodstvo: arh. Sveta Jovanović

Inspicient: Tone Vrabl — Suflerka: Tilka Svetelškova — Lasuljar:
Vinko Tajnšek — Razsvetljava: Bogo Les — Odrski mojster: Franjo
Cesar — Mizarska dela: Ivan Jeram in Jože Hočevar — Krojaška
dela: Amalija Palirjeva in Anica Novakova

Tone Seliškar

Tone Seliškar, pisec »Bratovščine Sinjega galeba«

Te vrstice naj bodo namenjene mojim mladim prijateljem, to se pravi bralcem mojih mladinskih povesti, ki sem jih napisal za slovensko mladino. Te knjige so: »Rudi« (1929), »Bratovščina Sinjega galeba« (1936), »Janko in Metka« (1938), »Hudournik« (1939), »Tovariši« (1943), »Mule« (1948), »Liščiki« (1950) in »Dedek som«, ki se še pravkar kuha v tiskarni, povesti: »Med Indijanci in gusarji« pa bo letos vse leto izhajalo v »Pionirju«. »Bratovščina Sinjega galeba« je v slovenščini izšla že trikrat, po enkrat pa v češčini, srbohrvaščini in italijanščini. Zdaj pišem obsežen mladinski pomorski roman »Posadka brez ladje«.

Star sem 53 let, no, star dovolj, da bi bil lahko že pameten. Toda čeprav pravijo, da nisem kdovekaj pisatelja, pišem še kar naprej, dokler ne bo tinte zmanjkalo. Zibelka (otroška koreta!), mi je tekla ob Tržaški cesti v Ljubljani. Na veliko žalost vseh domačih sem postal pristen ljubljanski paglavec in stokrat raje sem se klatil ob Gradaščici in po gmajnah, kot da bi čepel doma materi ob krilu. Tudi za šolo nisem bil preveč vnet. Hotel sem slediti očetu, ki je bil strojevodja, toda v igri, ko sem bil indijanski poglavar, sem izgubil eno oko. Na železnici pa moraš dobro videti. Torej sem postal študent. Toda nič kaj prida. Za silo sem lezel od razreda do razreda, pri tem pa počenjal vse, kar odkljuje mladega fanta: pretepal sem se kot mlad petelin, šipe razbijal, hlače trgal, za tobakom gledal, jabolka rabutal — skratka, počenjal sem vse stvari, ki so za dobro vzgojenega fanta prepovedane. Kaj se hoče, je že tako na svetu in še danes mrzim vse mevže, cmere, naročkarje in tožengroše in vse druge svete Alojzije, kajti le tista krepost nekaj velja, ki si jo sam izluščil. Vedno pa sem strašno rad bral, še celo kuharske bukve, če druge ni bilo pri roki. Nekoč smo pisali v šoli kot prost spis nalogo »Najlepši dan mojega življenja«. Nekateri moji sošolci so pisali, da so bili najbolj srečni, ko so prejeli prvo sveto obhajilo. Ti so se najbolj nesramno zlagali. Drugi spet so naklamljali v zvezke čuda bedarij, saj je tudi naslov naloge za desetletnega mulca neskončno bedast. Jaz pa sem napisal: »Najbolj srečen sem danes, ko pišem tako neumno nalogo, da se lahko pokurim v njej, kolikor se hočem!« Profesor, dober človek, me je obdržal po pouku v šoli in mi je dejal: »Nalogo si napisal za odlično, toda zaradi reda volje sem ti dal fajfo; postal boš ali falot ali pa pisatelj!«

Odlučil sem se za pisatelja. Vse to, kar sem napisal o sebi, pa nikarte posnemati, kajti vsakdo tega ne prenese. Poleg mladinskih povesti sem napisal še celo rešeto drugih knjig, in sicer tri pesniške zbirke »Trbovlje«, »Pesmi pričakovanja« in »V naročju domovine«, nadalje roman »Nasedli brod«, »Hišo brez oken« in tako dalje. Do leta 1942 sem poučeval na raznih šolah, potem sem jo pa mahnil med partizane. Leta 1950 sem bil tudi v Ameriki, pa zaradi tega nisem nič bolj pameten. Domovina je čez vse, zato tudi pravim: mlad človek mora biti vesel, kajti v veselju pridobljeno znanje boš lahko vedno postavil v prid zemlje, ki te je rodila. Tujina le okrepi vse to, kar ti domača zemlja daje. In nikoli nisem podvomil v našo mladino. Dolga leta sem poučeval na šolah, med svojimi učenci sem imel tudi obilo takih, ki so mi prizadejali nič koliko jeze. Toda ko je šlo zares, za biti ali ne biti,

sem domalega vse te fante srečal v partizanih in premnog le-teh je dal življenje za domovino. In tako bo tudi z vami, o tem sem prepričan, če bo kdaj še potrebno. Bodite veseli, ker ste mladi! Kaj zato, če se kdaj šipa razleti, saj zato je iz stekla, poglavitno je, da boste dali domovini celega moža — pa najsi bo to ob stroju, v pisarni, v rudniku ali v armadi.

Vaš

Te vrstice naj bodo ne nenehne mojim mladinim prijateljem, saj se pravi bralcem mogel mladinskih pism, ki sem jim napisal za strojno mladinno. Te knjige so: »Indi« (1938), »Razstavitorna Svojega Galbe« (1936), »Jovko in Katica« (1938), »Hudobnik« (1939), »Tovariši« (1943), »Mulle« (1948), »Ličiki« (1951) in »Dedelom«, ki se je pravočasno huka v tiskarini, povest »Kaj Indijanci in Quari« pa bo letos vsaj leto izhajala v Romiji. Razstavitorna Svojega Galbe je v slovenski inštituciji že tiskrat, po obrat pa v češki, avstrijski in italijanski. Kdaj pišem občasno mladinski pomeni roman »Pravda brez lažjo«

Star sem 50 let, no star danj, da bi mi lahko še pometen. Toda čepavo pravo, da mojem kulcaj pisatelj, pišem se kar naprej. Lektor ne bo tinte kmanjalo. Kivica [otročka korata!], mi je tekla ob tržaški cest v Ljubljani. Na veliko žalost vel domačim sem postal prostek ljubljanski pavičevca in stokrat naji sem se kalil ob Pradotici mi po smajnal, kol pa da bi čepul doma materi ob krhu. Tudi na isto nisem bil pravica onol hude sem dlehtit očeta, ki je bil trojvazja. Toda v igri, ko sem bil mladinski pogovar, sem izgubil ono oro. Na klesnici moral na dobro videti. Torej sem postal študent. Toda mo' kaj pizaa. In vilo

Faksimile Seliškarjevega pisma

Oni dan sem imel zanimiv in prijeten obisk. Obiskali so me... Ampak naj povem vse leto po vrsti:

Bil sem sredi dela, ko sem nenadoma zaslišal pred vrati šepetanje in prerivanje.

»Pojdi ti naprej,« pravi nekdo polglasno.

»Kaj sedaj mene rineš, saj smo se zmenili, da boš ti potrkal,« odgovori drugi. Obenem nekdo zadene ob vrata. Vse kaže, da po nerodnosti med prerivanjem, kajti takoj za tem vse utihne. Odprem vrata in pred njimi stoji gruča deklet in fantov. Vsi v zadregi mečkajo v rokah šolske torbe. Molčimo in se gledamo. Oni ne najdejo besede od zadrege, jaz pa od začudenja. Kaj neki iščejo v gledališču, pomislim. Pogledam jih natančneje. Nobenemu izmed njih ne more biti več kot dvanajst let. Mogoče so se zmotili. Morda so bili namenjeni kam drugam, pa so pomotoma prišli v gledališče.

»Oprostite, prosim, tovariš! V razglasni omarici smo brali obvestilo, da iščete igralcev za mladinsko igro,« pravi naposled okrogolično dekletce.

Ah, torej vendar! Niso se zmotili. Obisk je bil namenjen meni.

»Kar naprej, otroci! Pozdravljeni! Pogovorimo se!«

Nenadoma je bila moja sobica premajhna. Najmanj tri »Bratovščine Sinjega galeba« bi lahko zasedli z mojimi mladimi obiskovalci, toliko jih je bilo. V zadregi sem se jim opravičil, da ne morem vsem ponuditi stola. Posedli so po tleh.

»Torej igrali bi radi?«

»Da! Da! Da!«

Kot da je to vprašanje razbilo in pregnalo vso zadrego. Navdušeni, sproščeni odgovori so me zasuli kot plaz.

Gledam te mlade obraze pred sabo. Vedri so, rahlo zardeli, oči so polne pričakovanja.

Kaj vedo ti mladi ljudje o gledališču? Od kod jim želja, da bi igrali? Toda vprašujoče oči so še vedno uprte vame. Odgovoriti moram.

»Lepo, mladi prijatelji. Toda zakaj ste prišli že danes? Preizkušnja igralcev bo čez nekaj dni, kot je tudi objavljeno v razglasni omarici. Tam bo režiser Branko, ki ga nekateri gotovo poznate, preizkusil vse, ki se bodo prijaviili in izbral najboljše. Priti boste morali torej še enkrat.«

»Ali bo to... izpit...«, je vprašalo rdečelično dekletce, ki je tudi prej tako pogumno začelo razgovor.

»Da, neke vrste izpit. Kdor bo najboljši, bo igral na predstavi.« Moji mladi obiskovalci se molče spogledajo. Nekako zaskrbljeno, a tudi presenečeno, češ: še izpiti! Mogoče so si v svoji otroški navdušenosti mislili, da je treba samo priti, se prijaviti in da takoj nato dobiš najmanj vlogo Iva ali Mileve.

»Veste,« povzame spet besedo dekletce, »mi, kar nas je tu, smo že igrali. Pionirji smo imeli ob koncu šolskega leta svojo igrico.«

»Bravo, bravo! Ampak na preizkušnjo bo treba vseeno priti. Veste, v pravem gledališču gre zares. Prihajati je treba na vaje vsak dan. Ne dan ali dva, ampak celih šest tednov. Po dve do tri ure na dan. In šole ne boste smeli prav nič zanemariti zaradi gledališča. Za kogar

se izkaže, da je dobil med vajami slab red in to zato, ker se zaradi dela v gledališču ni zodersti učil, mora vse pustiti in se zopet posvetiti samo šoli. Taka je ta reč. Na gledališki oder se ne pride z lahkoto. In preden pride trenutek, ko se odgrne zastor in preden pred očmi očeta, matere, bratov, sošolcev in znancev spregovoriš na odru poklicnega gledališča, stečejo, da tako rečem, potoki znoja. To vam moram povedati, da boste premislili. Ampak naj vas nekaj vprašam: zakaj si želite igrati v gledališču? Kaj vas žene?» Molk. Zadrega.

Nerodno sem postavil vprašanje, si mislim. Kako naj ti otroci nanj pametno odgovorijo?

»No, da bo odgovor lažji: ali si želite, da bi se s tem, da boste igrali v gledališču, postavili pred sošolci?«

Zdaj se oglasi visok svetlolas fant.

»Ne, kje pa! ... Pravzaprav, no, majčkeno človek pomisli tudi na to. Ampak nekaj drugega je: ko sem lani gledal igro o Robinzonu, me je tako zagrabilo, da bi najrajši sam stopil na oder. Večkrat sem si ogledal to lepo igro. In bilo mi je nekako tako kot da bi jaz bil Petek, kot da bi jaz z lokom in puščicami hodil po odru ... ne po odru, saj človek ne misli na to, da se godi vse skupaj na odru ... no, ne vem, kako naj povem. Ko sem prišel domov, se mi je zdelo kot da sem pravkar prispel iz Londona, kjer se tista igra dogaja in da sem vse tisto sam doživel. No, zdaj bi pa rad res enkrat sam doživel.«

Fant je to povedal z veliko muko. Trudil se je, da bi razumljivo izrazil svoje misli. Pri tem je obračal v rokah sveženj knjig. Na eni sem prebral: VADNICA ZA PRVI RAZRED GIMNAZIJE.

Torej prvošolček, pa sposoben takih misli!

»Kaj pa vi drugi?«

Vsi so mi odgovorili podobno kot Mirko — tako mu je bilo namreč ime.

»Pa sploh poznate „Bratovščino Sinjega galeba“?«

»Kaj ne bi poznali te čudovite povesti?! Seveda jo!«

»Ne, če jo poznate, pa mi povej ti, Mirko, kako si predstavljaš na odru ladjo, morje, burjo, boj s tihotapci in kar je še drugih takih reči!« Zapet molk. Zopet zadrega.

»Saj res! Na to pa še pomislil nisem. Kako bo to?«

»Vidite, mladi prijatelji, v povesti Toneta Seliškarja je veliko reči, ki jih na odru ni mogoče ponazoriti, pa če je še tako velik in še tako dobro opremljen. Tako recimo ni mogoče na odru ponazoriti tega, kako se SINJI GALEB prebija skozi vihar, kako ga valovi treščijo ob skalnato obalo na samotnem otoku in še nekaterih drugih reči. Če se spomnite drugih mladinskih iger na odru celjskega gledališča, vidite, da je dejanje v teh igrah teklo recimo v sobi, v gozdu, na dvorišču, v parku pod mostom in tako naprej. Vse to so kraji, ki jih je na odru mogoče s kulisami ponazoriti. Kulise naredimo iz papirja ali platna, poslikamo, osvetlimo in vse je videti kot zares. Pri »Bratovščini Sinjega galeba« boste prvič na našem odru videli ladjo, ki plove po morju. Slišali boste motor, ki jo žene, za ladjo pa boste verjeli, da se zares premika. Kako to naredimo? Ropot motorja posnamemo na gramofonsko ploščo. To ploščo priključimo na zvočnik. Tako dobimo vtis, da v ladijskem trupu res grmi motor in žene ladjo naprej. Ladja je v resnici pri miru. Premikajo se le oblaki, ki jih s posebno aparaturo projiciramo na velikansko

platneno zagrinjalo, ki prekriva ves zadnji del odra. To pregrinjalo je napeto na velike kovinske okvire. Pravimo mu horizont, ker ponazoruje obzorje. Če ga namreč osvetlimo z enakomernimi plavimi lučmi, imamo vtis, kot da se boči nad nami in za nami sinje nebo kot ga vidimo v resnični naravi nad sabo in na obzorju, do koder sega naše oko. Na to platno torej projiciramo oblake, ki se premikajo. Projektor je podoben tistemu, ki ga imajo v kinomatografu.

Seveda je še vedno marsikaj, česar ni mogoče na odru ponazoriti. In takih reči je v Seliškarjevi povesti cel kup. Kot veste, je treba povest za uprizorjanje v gledališču preurediti. Temu pravimo dramatiizirati. Prenareditev povesti v gledališko igro je dramatiizacija.

Lojze Filipič, avtor dramatiizacije
»Bratovščine Sinjega galeba«

In pri tem prenašanju povesti v gledališko igro, pri dramatiizaciji smo se morali izogniti vsemu tistemu, česar na gledališkem odru ni mogoče pokazati. Zato se nikar ne čudite, če bo na odru marsikatera reč drugače kot je v knjigi. Tako recimo konec. Tako je, otroci: veliko dela in veliko priprav je treba, preden lahko v gledališču začnemo z vajami. In še veliko več dela nas čaka, preden pride delo na oder.«

Moji mladi gostje me poslušajo z odprtimi usti. Ker je ravno prilžnost in ker ni na odru nobene vaje, lahko ugodim njihovim prošnji in jim razkažem vse odrske naprave. Tu spoznajo gledališkega električarja, odrskega mojstra in odrske delavce.

Ko električarju obljubijo, da se ne bodo ničesar dotaknili, jih popelje v svojo kabino. Tu šele fantje obneme od občudovanja! Stikalo pri stikalu, poteg pri potegu, brnenje transformatorjev, signalne luči — prava obljubljenca dežela!

Pogovor nanese na film o Bratovščini Sinjega galeba, ki ga pravkar snemajo v Zagrebu. Ko fantom povem, da imam snemalno knjigo, mi ne dajo miru, dokler se vsi skupaj ne vrnemo v mojo delovno sobo, kjer knjigo prelistamo. Doslej nihče izmed njih ni videl filmske snemalne knjige. Za primer jim prevedem nekaj strani. Izberem odlomek, ki govori o Sinjem galebu v nevihti na razburkanem morju.

Razbesnelò morje	3 metre filma
Valovi premetavajo čoln. Od časa do časa ga osvetlijo bliski	3,5 metra filma
Ivo za krmilom. Na vse strani pljuska voda.	
IVO: SPUSTI JADRO! PREVRNILO NAS BO!	1,5 metra filma
Pero in Franjo poljejo vodo iz čolna.	
Vsi so premočeni	3 metre filma
Juretova glava za trenutek izgine pod vodo. Jure hlasta za zrakom	1,5 metra filma
Ivo se bori s krmilom. Veter mu odnese kapo	1 meter filma
Val zagrne Pera, Jureta in Franja. Ko se voda razlije, zakriči	
TOMO: JOJ, IVO, POTAPLJAMO SE!	2 metra filma

Vsako sličico, ki je popisana v nekaj besedah, posnamejo na toliko metrov filmskega traku, kolikor je zapisano na desni ob besedilu. Fantom ni šlo v glavo, kako to snemajo. Niso in niso hoteli verjeti, da morajo igralci pri filmu te prizore igrati vsi mokri in jih ponavljati petkrat, desetkrat, tudi petdesetkrat, pač tako dolgo, da je režiser zadovoljen.

»Potem pa ni posebno prijetno biti filmski igralec,« pripomni ble-dikast fant.

»Kaj se bojiš vode, Janko?! Ne bodi no taka mevža! Jaz bi stokrat na dan nag skočil v ogenj, samo da bi igral v filmu,« ga zavrne Mirko.

Mrak je zagrnil sobo, mi pa tega še opazili nismo, tako smo bili zaverovani v pogovor.

Toda moje mlade obiskovalce je čakalo učenje za prihodnji dan, mene pa delo, zato smo se morali posloviti.

»Na svidenje na preizkušnji za »Bratovščino Sinjega galeba!«

»Na svidenje!«

Lojze F.

TONETA SELIŠKARJA ZGODBO
O BRATOVŠČINI SINJEGA GALEBA
PRIPOVEDUJE OB ILUSTRACIJAH
SLIKARJA ALBERTA SIRKA
L O J Z E F I L I P I Č

Tale samotna bajta je Ivo dom. Ivo pa je glavna oseba v zgodbi. Sirota je. Mati mu je umrla, ko je bil še čisto majhen. Očeta so vaščani pognali iz vasi, ker je po nesreči zapravlil njihove prihranke.

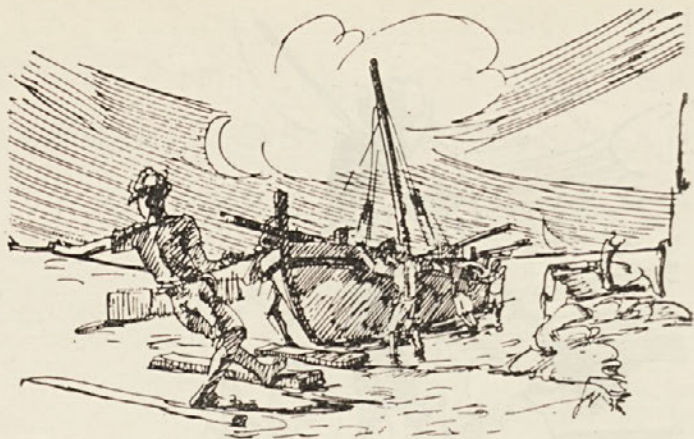
Od mladih nog se je moral Ivo prebijati skozi življenje sam samcat, brez pomoči.

Lovil je ribe, plezal po pečevju in odraščal kot divja trta. Postal je neustrašen fant, sošolcem dober tovariš, vendar ga mnogi niso marali, ker so se še spominjali krivice, ki jim jo je prizadejal njegov oče.

Neke noči se je Ivov oče vrnil. Bil je hudo bolan in je še isto noč umrl. Ivu je zapustil jadrnico »Sinjega galeba«.

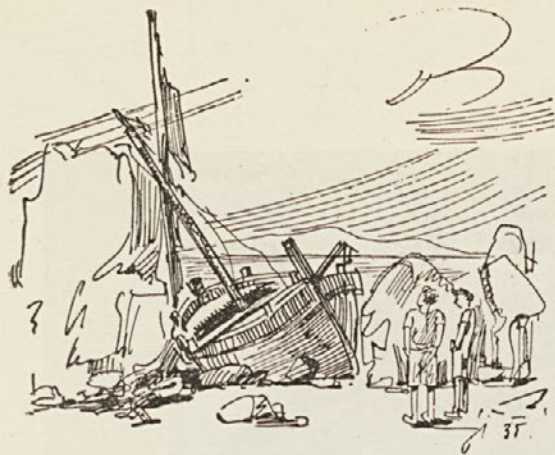

Ivo ni hotel imeti ladje samo zase, marveč je sklenil, da bo ladja last vseh njegovih vrstnikov. Združili so se v bratovščino »Sinjega galeba«. S skupnimi močmi so ladjo popravili, nato pa so se nameravali lotiti ribištva. Toda...

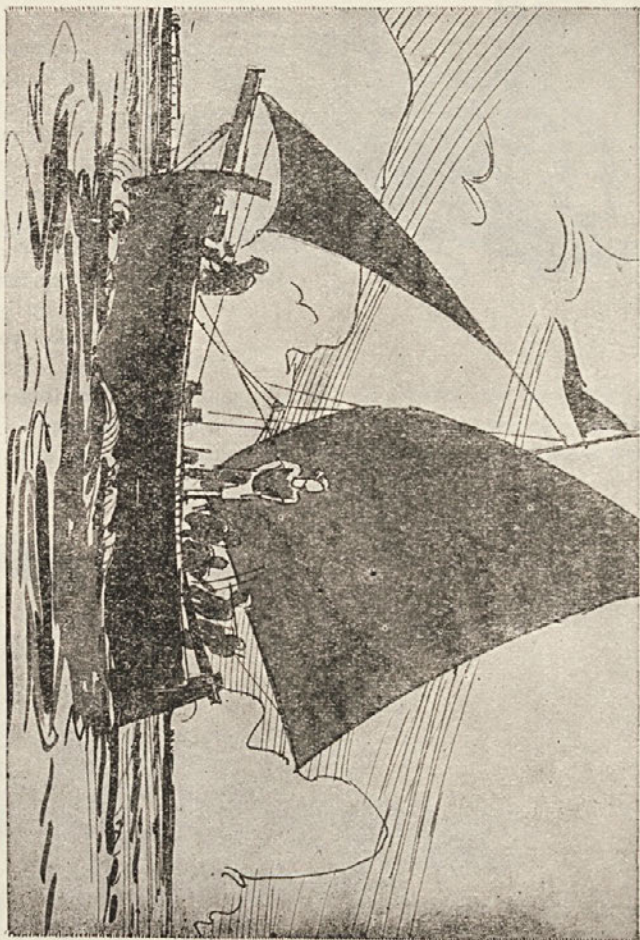

...vaščani še niso pozabili, da jim je Ivo oče ostal dolžan veliko denarja. Vzeli so torej fantom ladjo, da bi jo prodali in si z izkupičkom povrnili dolg. Ivo, ki je hotel uresničiti očetovo misel, da bi ustanovil ribiško zadrugo, je bil ves obupan, vsi člani bratovščine pa prav tako.

Kar so storili vaščani, se je Ivu zdela huda krivica. Razmišljal je pred hišo, razmišljal, se posvetoval s tovariši in se odločil za drzno in tvegano dejanje...

Pantje so z zvižaco zopet vzeli vaščanom »Sinjega galeba« in odppluli na široko morje, da bi dokazali, da znajo z ladjo ravnati in da imajo pravico do nje. Toda...

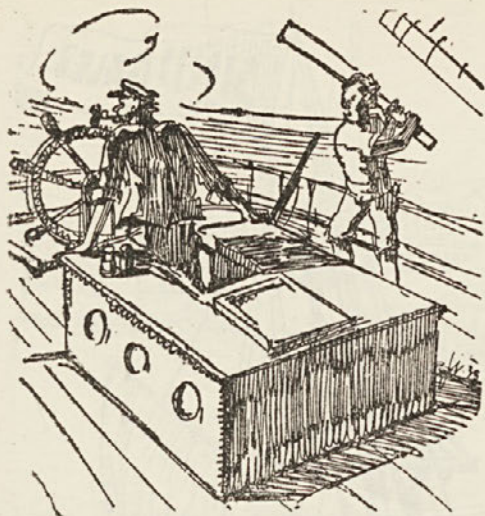
... že na prvi plovi jih je zajelo silovito neurje in vrglo ladjo na samotni skalni otok, kjer so fantje odkrili skrivno skladišče tihotapskega blaga.

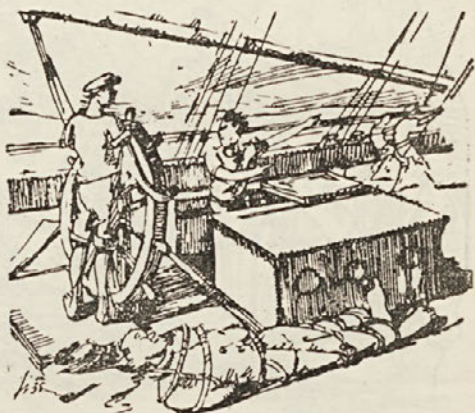

Naslednji dan so pripluli na otok tihotapci, fante ujeli in jih hoteli pobiti, da bi ne mogli izdati njihovega skrivališča. Toda...

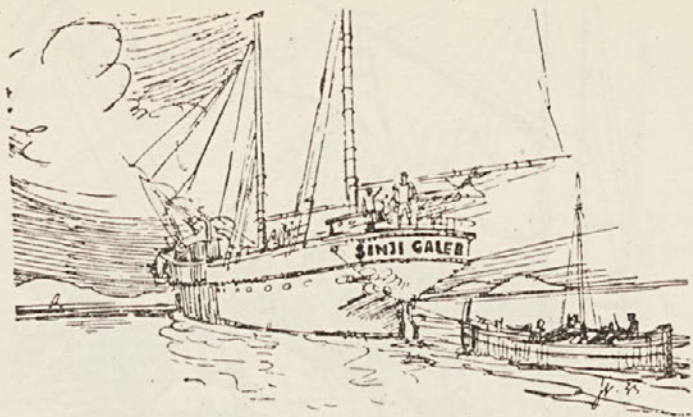
...podjetni fantje se niso dali ugnati v kozji rog. Premagali so tihotapca Anteja in odpluli s tihotapsko ladjo, tihotapce pa so pustili na samotnem otoku.

Tihotapec Ante je bil dober človek. Da bi popravil, kar je zagrešil v svojem zločinskem življenju, je hotel fantom pomagati. »Meteor« je bil njegova last. Podaril ga je fantom, oni pa so Anteja sprejeli v bratovščino. Na jamboru »Meteorja« je zaplapolala zastava z napisom »Sinji Galeb«.

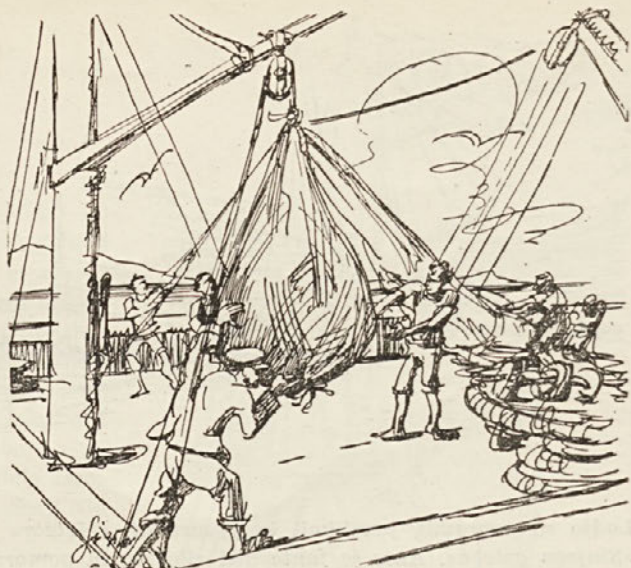

Ladjo so popravili, preslikali in preuredili. »Meteor« se je prelevil v »Sinjega galeba«. Ante je fante učil ribištva in pomorstva...

Toda ostali tihotapci so jih zasledovali in nekega dne v boju Anteja ubili.

Fantje pa so maščevali njegovo smrt. Tihotapce so premagali in jih predali v roke pravici.

Ante je našel zadnji počitek v morskih valovih, Bratovščina Sinjega galeba pa se je z novo ladjo vrnila na domači otok — lepšim dnevom naproti...

Klišeji: Mladinska knjiga,
Ljubljana

S T A T I S T I Č N I P R E G L E D

Predstava			Od raja pa do danes	Sneguljčica	Krefli
1	Pristaj: Od raja pa do danes	Režiser	B. Baranovič	B. Gombač	B. Baranovič
	Golia:	Dramaturg	L. Filipič	L. Filipič	L. Filipič
2	Sneguljčica	Inszenator	Ing. E. Franz	M. Pliberšek	Ing. Hohnjec
	Potrč:	Kostumograf	M. Jarčeva	B. Vrečko	M. Jarčeva
3	Krefli	Lektor	L. Filipič	L. Filipič	L. Filipič
	Krasna:	Ostali umet. sodel.	—	—	—
4	Draga Ruth	Glasba	B. Adamič Korunova	M. Skof prof. Žuljeva Remelj	—
	Zmave:	Razčlembena vaja	24. 8. 1952	15. 9. 1952	15. 10. 1952
5	Izven družbe	Aranžirka	15. 9. 1952	7. 10. 1952	1. 11. 1952
	Forster:	Tehnična vaja	26. 9. 1952	20. 10. 1952	15. 11. 1952
6	Robinzon ne sme umreti	I. generalka	29. 9. 1952	22. 10. 1952	17. 11. 1952
	Molière:	Kontrolka	23. 9. 1952	18. 10. 1952	10. 11. 1952
7	Namišljeni bolnik	II. generalka	30. 9. 1952	23. 10. 1952	18. 11. 1952
	Kreft:	Premiera	1. 10. 1952	24. 10. 1952	19. 11. 1952
8	Celjski grofje	Predstav v Celju	6	16	6
	Somln:	Gostovanj	5	—	3
9	Atentat	Skupaj	11	16	9
	Katajev:				
10	Kvadratura kroga				

I G R A L C I

I m e	Igralci		Kolikokrat igral			Od raja pa do danes			Sneguljčica			Krefli				
	P	N	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C		
1. Albrecht Janez			6	—	6											
2. Bertoncej Matjaž			8	—	8				Sesti škrat	8	—	8				
3. Bitenc Dimitrij (gost)			2	—	2											
4. Božič Nada			41	11	52								Jula			
													3	1	4	
5. Božič Peter			77	18	95	6	5	11	Phillip	Povejnik straže	16	—	16	6	3	9
6. Božič Silvan			16	—	16				Prvi medved	16	—	16				

DELA V SEZONI 1952-1953

Draga Ruth	Izven družbe	Robinzon ne sme umreti	Namišljeni bolnik	Celjski grofje	Atentat	Kvadratura kroga
E. Frelih L. Filipič Ing. Hohnjec M. Jarčeva L. Filipič — —	A. Hieng L. Filipič M. Lipužič M. Lipužič L. Filipič — —	B. Gombač L. Filipič Ing. Hohnjec Ing. Hohnjec L. Filipič — —	Fr. Žižek L. Filipič V. Rijavec V. Rijavec L. Filipič — Kovačičeva	B. Baranovič L. Filipič Ing. Hohnjec M. Jarčeva L. Filipič M. Kirbos — V. Ukmar	B. Baranovič L. Filipič M. Butina M. Jarčeva L. Filipič — —	A. Hieng L. Filipič S. Jovanovič S. Jovanovič L. Filipič — —
1. 12. 1952 16. 12. 1952 24. 12. 1952 26. 12. 1952 18. 12. 1952 27. 12. 1952 28. 12. 1952 10 6 16	4. 1. 1953 18. 1. 1953 2. 2. 1953 2. 2. 1953 25. 1. 1953 3. 2. 1953 4. 2. 1953 7 3 10	14. 1. 1953 8. 2. 1953 21. 2. 1953 23. 2. 1953 16. 2. 1953 24. 2. 1953 25. 2. 1953 9 — 9	26. 2. 1953 11. 3. 1953 16. 3. 1953 24. 3. 1953 19. 3. 1953 24. 3. 1953 25. 3. 1953 5 1 6	27. 3. 1953 16. 4. 1953 7. 5. 1953 8. 5. 1953 — 8. 5. 1953 9. 5. 1953 12 — 12	19. 5. 1953 27. 5. 1953 6. 6. 1953 9. 6. 1953 — 9. 6. 1953 10. 6. 1953 4 — 4	20. 5. 1953 3. 6. 1953 15. 6. 1953 16. 6. 1953 — 17. 6. 1953 17. 6. 1953 6 — 6

Draga Ruth	Izven družbe	Robinzon ne sme umreti	Namišljeni bolnik	Celjski grofje	Atentat	Kvadratura kroga
A B C	A B C	A B C	A B C	A B C	A B C	A B C
						Jemeljan 6 — 6
				Piccolomini 2 — 2		
Edith 10 6 16	Štefka 7 3 10		Belina 3 1 4	Barbara 12 — 12		Druga obiskovalka - Ljudmila 6 — 6
Albert Kummer 10 6 16	Zvonko Krajnc 7 3 10	Gospod v zlatoobrobljeni :uknji 9 — 9	Diafoirus 5 1 6	Pater Gregor 12 — 12		Flavij 6 — 6

I m e	Igralci		Kolikokrat igral			Od raja pa do danes			Sneguljčica			Krefli		
	P	N	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
			v Celju na gost. skupaj											
7. Brezigar Milan			22	—	22									
8. Cesar Franjo			25	—	25				Čarobno ogledalo 16 — 16					
9. Cvahte Silva			18	—	18				Sneguljčica 9 — 9					
10. Červinka Zora			55	6	61				Kraljica 16 — 16					
11. Drenovec Lojze (gost)			10	—	10									
12. Drozg Janez			5	—	5									
13. Golob Janez			16	—	16				Četrti škrat 16 — 16					
14. Golob Lojze			16	—	16				Drugi škrat 16 — 16					
15. Goršič Marija			43	14	62	Helen 6 5 11						Jula 3 2 5		
16. Gradišnik Mg. Fedor			12	—	12									
17. Grobelnik Gustav			23	4	27							Franček 6 3 9		
18. Hrastenšek Tone			9	—	9									
19. Hrastnik Franc			4	—	4									
20. Jaklič Peter			8	—	8				Šesti škrat 8 — 8					
21. Jordan Jože		†	9	—	9									
22. Kotnik Bogo			18	—	18									
23. Krašovec Milan			37	10	47				Kraljevič 16 — 16			Juzlek 6 3 9		

Draga Ruth			Izven družbe			Robinzon ne sme umreti			Namišljeni bolni			Celjski grofje			Atentat			Kvadratura kroga		
A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
												12	—	12	4	—	4	6	—	6
						Mrs. Drinkwater 9 — 9														
						Maud 9 — 9														
10	6	16				Gospodična Hackitova 9 — 9	Belina 2 — 2		Ples 12 — 12									Prva obiskovalka 6 — 6		
												Piccolomini 10 — 10								
						Charly Brown 5 — 5														
5	3	8	7	3	10				Toinetta 5 1 6			Ples 12 — 12			Liza Bergman 4 — 4			Ljudmila - druga obiskovalka 6 — 6		
												Herman 12 — 12								
									Beralde 5 1 6			Pravdač 12 — 12								
						Bill 9 — 9														
						Charly Brown 4 — 4														
						Jim Drinkwater 9 — 9														
						Sluga - gost 18 — 18														
10	6	16							Cléant 5 1 6											

I m e	Igralci		Kolikokrat igral			Od raja pa do danes			Sneguljčica			Krefli		
	P	N	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
			v Celju na gost. skupaj											
24. Lenasi Rado			16	—	16				Tretji škrat					
25. Leskovšek Nina			16	—	16				Zajček					
26. Lovšin Alenka			16	—	16				Meglica					
27. Lovšin Matjaž			16	—	16				Prvi škrat					
28. Luskar Majda			16	—	16				Zajček					
29. Maček Slava			16	—	16				Dvorjanka					
30. Marinčič Ida			9	—	9									
31. Mihelin Ivan			16	—	16				Drugi medved					
32. Mirnik Franc			42	7	49				Maršal					
33. Novak Vladimir			49	4	53									
34. Orel Boris			16	—	16				Peti škrat					
35. Petretič Gidica			7	—	7				Sneguljčica					
36. Podgornik Radko			16	—	16				Škrat harmonikar					
37. Podgoršek Vinko			73	13	86				Frice			Vrtnik		
38. Prezelj Gabrijel			16	—	16				Paž					
39. Puncer Marjanca			5	1	6									
40. Sadar Angela			25	—	25				Mati					

I m e	Igralci		Kolikokrat igral			Od raja pa do danes			Sneguljčica			Krefli		
	P	N	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
41. Sedej Avgust			32	4	36							Jura Krefl 6 3 9		
42. Sirknik Neda			51	14	65	Yoyce 6 5 11						Nana 6 3 9		
43. Snedič Alojz			25	—	25				Sedmi škrat 16 — 16					
44. Sotler Bert (gost)			9	—	9									
45. Stanič Janko			9	—	9									
46. Strlič Emil			22	5	27	Paul 6 5 11			Lovec 16 — 16					
47. Škof Janez			77	18	95	William 6 5 11			Frace 16 — 16			Ludvik 6 3 9		
48. Umek Ivo			16	—	16				Tretji medved 16 — 16					
49. Vernik Cvetko			26	—	26									
50. Veselak Ela			16	—	16				Dvorjanka 16 — 16					
51. Volčič Slava			16	—	16				Dvorjanka 16 — 16					
52. Vrabl Tone			21	—	21									
53. Vrečko Bogdana			46	18	64	Rosemarle 6 5 11						Tila 6 3 9		
54. Zorko Tone			12	—	12									
55. Zupan Jože (gost)			3	—	3									

OBISK RED

		29.703	4.701	34.404	2.102	1.306	3.403	7.811	—	7.811	1.864	902	2.766
--	--	--------	-------	--------	-------	-------	-------	-------	---	-------	-------	-----	-------

OBISK PREDSTAV V OKVIRU SLOVEN

					Dedinja		Krog s kredo		Tramvaj „Poželenje“				
		6.602	—	6.602	885	—	885	900	—	900	908	—	908

Skupno je gled. predstav v Celju in na gostovanjih obiskalo

Draga Ruth			Izven družbe			Robinzon ne sme umreti			Namišljeni bolnik			Celjski grofje			Atentat			Kvadratura kroga			
A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	
						Daniel Defoe 9 — 9			Purgon 5 1 6			Pater Gvardijan 12 — 12									
Marta Seawright— Ruth 5 3 8			Sonja Krajnik 7 3 10			Gost pri „Rumeni papigi“ 9 — 9						Ples 12 — 12							Tonja 6 — 6		
						Bob 9 — 9							Fridrik 9 — 9								
						Ben 9 — 9															
Poročnik Willam Seawright 10 6 16			Stane Rož 7 3 10			Tom 9 — 9			Argan 5 1 6			Ulrik 12 — 12							Vasja 6 — 6		
													Padar 12 — 12								
						Gost pri „Rumeni papigi“ 9 — 9							Pek 12 — 12								
Mirlam 10 6 16			Tinica Krajnik 7 3 10						Angelka 5 1 6			Veronika 12 — 12									
												Trgovca 12 — 12									
												Fridrik 3 — 3									

NIH PREDSTAV

3.723 1.557 5.280 | 2.409 676 3.085 | 3.078 — 3.078 | 1.101 260 1.361 | 4.703 — 4.703 | 932 — 932 | 1.980 — 1.980

SKEGA GLEDALIŠKEGA FESTIVALA V CELJU

Metež	Srečni dnevi	Madame Butterfly	Koncert opernih arlj	Rusalka	Matiček e ženi
901 — 901	888 — 888	450 — 450	196 — 196	508 — 508	936 — 936

ZGODOVINA CELJSKEGA GLEDALIŠKEGA ŽIVLJENJA

(Nadaljevanje)

Izvrstno je igral zlasti v zadnjem dejanju, ko se mu omehta trdo srce vsled nesreče svoje hčere, katero je v brezsrčnosti preje sam pognal po svetu. Skrbno mlado ženo Ano je v vsej ljubkosti predstavljala gospica Jelica Filipičeva. Prav tako dobri so bili: Neža (gospa Kalanova), Domen (g. Sax), Jerica (gospa Vrečarjeva) in drugi. K lepemu uspehu igre je še zlasti pripomogla izbrana scenerija in izvrstno prirejeni kostumi. Zdelo se nam je v resnici, da smo na Gorenjskem. —

Že 1. novembra istega leta je bila nova premiera celovečerne gledališke igre: »Mlinar in njegova hči«, žaloigra v petih dejanjih. Spisal E. Raupach, poslovenil Fr. Malavašič. (Slov. Talija, zv. 3., Ljubljana 1867.) S to žaloigro je prišlo na celjski oder delo, ki se je vzdržalo na repertoarju skoraj do druge svetovne vojne. Kritik »Domovine« je o tej predstavi objavil tole poročilo:

»Igrala se je ta ganljiva žaloigra na Vseh svetnikov dan v modernem ljubljanskem gledališču ter tudi na našem diletantskem odru v Narodnem domu, toda smelo trdimo, da ni mogla igrati niti v Ljubljani boljše uspeti, posebno kar se tiče poedinih celjskih diletantov. Večinoma so nastopile ta večer že priznane spretne osebe, katere smo imeli že večkrat priliko pohvalno omeniti. Duša celi igri je bil zopet g. Perdan, v čegar rokah je bila vloga mlinarja Črnota. Z umetniško vnemo je izvajal svojo vlogo tako glede govora kakor glede kretanja. Marico, mlinarjevo hčerko, je v pravem pomenu besede predočevala gospica Meta Baševa, katera nas je istotako tudi tokrat, kakor vselej poprej, uverila o svoji nenavadni sposobnosti za najtežavnejše vloge. Igralka po poklicu ni mogla n. pr. v Ljubljani njene vloge spretneje in z večjimi čustvi rešiti! Ednako veliko in težavno vlogo je imel g. Salmič kot mlinarjev hlapec Konrad. Ko bi bil g. Salmič v tej vlogi prvikrat stopil pred nas, ali če bi nastopil sploh pred nepoznanim občinstvom, zaslužile bi njegove vrline, kakršne je kazal v svoji dovršeni vlogi, priznanje med prvimi. Ali ker pozna v Celju staro in mlado tega gospoda kot neumornega dovtipneža, kateri zabava in kratkočasi, kjerkoli se prikaže, nadalje, ker ga je bilo doslej občinstvo vajeno videti le v šaljivih ali naivnih vlogah, v katerih že sam njegov nastop — pogled vzbuja veselost, zaradi tega se ni vedelo ta večer primerno ceniti njegove resne vloge. Prava resnost je zavladala šele v zadnjem dejanju. Županjo je dobro pogodila od začetka do kraja gospa Bocova, katero upamo pridržati našemu gledališču kot spretno novo moč. Gospa Kalanova se je svoji vlogi vdove Korenke znala kakor vselej vživeti z vsemi čutili. Precej obširno vlogo grobokopa Luke je imel g. Šket, ki je igral sicer prav vro, le kretanje je bilo preveč gibčno in govorjenje preveč mladeniško za starca. Manjše vloge so imeli gg. Miha Korošec (duhovnik), katerega nedosežno mimiko je vse občudovalo, nadalje g. Sax (kmet Matija) ter gospica Jelica Filipičeva (Pivkova žena)...«

Mesec dni po premieri žaloigre »Mlinar in njegova hči« (dne 3. XII.) je bilo na repertoarju že novo delo, in sicer: »Tat v mlinu ali

Slovenec in Nemeč«, češki spisal J. Stepanek, poslov. Kleeman-dr. Bleiweis. Obisk je bil tako dober, da so morali igro dne 17. decembra ponoviti. Režija je bila v rokah Frana Perdana, ki je igral tudi glavno vlogo, v ostalih vlogah pa so nastopili: Rafko Salmič (Jurek), dr. Ravnihar (študent), Sax (Tomaž), dr. Karlovšek (korporal), Meta Baševa (Katrica), Mira Karlovškova (Ančka), Anka Vrečarjeva (Doroteja). Društveni tajnik Hinko Sax je zapisal v sejni zapisnik, »da so bili igralci in igralkе obilokrat na oder pozvani.«

»Domovina je v šte. 49 z dne 8. XII. 1899 objavila o predstavi tole poročilo:

»Tako natlačene velike naše dvorane še menda nismo imeli od otvoritvene slavnosti. Kaj je privabilo toliko občinstva? Skoraj gotovo naslov »burka«, kajti nasmejali so se to pot za par desetih dovolj tudi taki, ki sicer nimajo dosti smisla za gledališčno umetnost. Igra pa je morala tudi še posebno prijati našemu »narodnemu« ženstvu, saj se je igralo tako, kakor se navadno v naših narodnih obiteljih vodi konverzacija: za edno slovensko besedo sledijo najmanj tri nemške. Da je igra vkljub temu vsestransko jako dobro uspeła, zahvaliti imamo le nad vse spretnе igralce in igralkе, ki so se pod vodstvom našega gledališnega »intendanta in režiserja« — mojstrsko izvežbali v svojih vlogah. Glavna vloga, bi rekli, je bila zopet v rokah g. Perdana, kateri je bil nedosežen original Žida Arona Maušla. Čudimo se, od kod si je pridobil predstavljalec toliko in tako istinitih nazornosti o govorici, kretanju, noši in o vseh podrobnih navadah in razvadah, kakršne si je mogoče utisnil le po večletnem bivanju med poljskimi Židi. G. Perdan je bil z edno besedo nedosežen med diletanti in tudi neprekosljiv med igralci po poklicu. Istotako obširne in težavne vloge pa so imeli mlinarjev hlapec Nemeč Jurček (g. Rafko Salmič), mlinar (Tomaž B.), mlinarjeva hči Katrica (gospica Meta Baševa), Javornikov študent (g. dr. Vlad. Ravnihar), graščinski oskrbnik (g. Miha Korošek), mlinarjeva hišna Nemka Ančka (gospa Karlovškova), oskrbnikova dekla Doroteja (gospodična Vrečarjeva) in »strogi gospod korporal« (gospod dr. Karlovšek). Posebno gosp. Salmič je bil to pot v »svojem elementu«. Redek je igralec, ki bi umel tako spretno združevati naivnost in lisičjo prekanjenost, kakor se je to med celo igro posrečilo g. Salmiču. Pri tem mu je bilo kretanje tako komično, gorjansko nemško narečje tako pristno, da si boljše pogodeneга misliti ni mogoče. (Se nadaljuje)

DOMAČE GLEDALIŠKE VESTI

PRIHODNJA PREMIERA bo konec novembra. Prvič bo v Sloveniji uprizorjena sodobna drama srbskega pisatelja Josipa *Kulundžića* »SLEPCI«, ki je v pretekli sezoni v Srbiji in Hrvatski doživela izreden uspeh. Režira Balbina Battelino-Baranovičeva.

V OKTOBRU, NOVEMBRU IN DECEMBRU je v gledališkem foyeru odprta umetniška razstava del akademskega slikarja Mihe *Maleša*. Odprta je eno uro pred vsako gledališko predstavo in med odmori.

Vstop z gledališkimi vstopnicami. Posebej opozarjamo, da so razstavljena umetniška dela na prodaj.

V PRVI LETOŠNJI ŠTEVILKI GLEDALIŠKEGA LISTA je med umetniškimi sodelavci pri predstavi CVETJA V JESENI pomotoma izpadlo ime Josipine Korunove, ki izvaja klavirsko glasbo.

PROJEKTIVNI ATELJE OLO CELJE - OKOLICA

*Projektira: visoke gradnje, industrijske gradnje,
nizke gradnje, urbanizem in notranjo opremo*

*Prvi pogoj za dobro pivo — slovenski,
štajerski hmelj iz Savinjske doline!*

E d i n i i z v o z n i k :

H M E Z A D

Zadružno trgovsko podjetje
z a i z v o z h m e l j a

*Izvaža hmelj na vsa svetovna tržišča
in zalaga domače pivovarne. Ima
lastna skladišča s preko 15.000 m²
površine z modernimi napravami za
prepariranje in pakiranje*

ŽALEC • SLOVENIJA • JUGOSLAVIJA
Brz. naslov: Hmezad Žalec - Tel.: Žalec 18 in 22

Gledališki list Mestnega gledališča v Celju. Izhaja za vsako premiero. Leto VIII, številka 2, sezona 1953/54. Lastnik in izdajatelj Mestno gledališče v Celju. Predstavniki Fedor Gradišnik. Urednik Lojze Filipič. Zunanja oprema arh. Sveta Jovanović. Tiska Celjska tiskarna. Vsi v Celju. Naklada 1200 izvodov. Cena izvodu dvajset dinarjev.

Če želite lepo urediti prostore, v katerih živite in delate, se obrnite na nas! Nudimo Vam družinske spalnice iz vseh vrst furnirja, mehke spalnice, kuhinjske opreme, delovne kabinete, kavče, otomane, trodelne žimnice in vložke za postelje. Razen tega Vam nudimo mehke in trd rezan les, plemenite in slepe furnirje vseh vrst, kakor tudi raznovrstno embalažo.

Telefon: 22-76
23-77

Prodajalna:
Zidaniškova ul. 15
tel. 26-34

S A V I N J A
LESNA INDUSTRIJA - CELJE

BETON CELJE

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

LJUBLJANSKA C. 16 — TELEFON: 20-30 in 20-31

Podjetje zaposluje nad 1000 delavcev, razpolaga s potrebnimi prevoznimi sredstvi in stroji ter opravlja vse vrste visokih in nizkih gradenj — HITRO IN SOLIDNO — Podjetje ima svoje laboratorije za preizkušnjo materiala; sestavlja predračune za vse vrste gradbenih del.

Instalacije mrzle in tople vode ter vseh vrst centralnih kurjav, razne kovinske izdelke in popravila opravlja

KOVINSKO PODJETJE CELJE

A large, bold red number '2' is centered on a background of diagonal stripes. The stripes alternate between a bright yellow and a grey color, creating a textured, hand-drawn appearance. The number '2' is solid red and stands out prominently against the striped background.

2